

KARI KALLIOKOSKI

Istuin kesäkuussa Vuokatin urheilupuiston Iso-Pölly-auditoriossa. Alkamassa oli Vuokatti-Ruka urheilukaatemian yläkoululeiritys. Avajaistilaisuudessa huippu-urheilukoordinaattori **Vesa Mäkipää** valotti meille, mitä nykymallin mukainen urheilijan polku on, mitä se vaatii ja mitä se antaa. Yksi diaesityksestä jäi erityisesti mieleeni, samoin Vesan sanat dian saatteeksi. Tuhat tuntia oli se vuotuisen liikunnan määrä, jonka urheileva nuori tarvitsee yläkouluikässä päästäkseen huipulle. Kuu-lostaa äkkiseltään paljolta; parikymmentä tuntia viikossa.

Tuhat tuntia liikuntaa vuodessa on kuitenkin jopa hiukan vähemmän kuin alle kouluikäisten liikuntasuositus neuvoo – kolme tuntia päivässä eli lähes 1 100 tuntia vuodessa. Pienillä lapsilla kaikki liikunta on leikinomaista, siis lasten hyötyliikuntaa. Vielä yläkoulun kynnykselläkin isossa osassa tuota tuhatta tuntia tulee säilyttää leikinomaisuus ja/tai hyötyliikuntanäkökulma. Sen tulisi voida olla pelailua kaverien kanssa, koulu- ja muita matkoja omin voimin. Näin luodaan pohjaa sille, että aikuisiässä tuo tuhattuntinen jaksetaan painaa kovaa treeniä. Siis, jos tähtäimessä on huippu-urheilijan ura.

Entä se dia sitten? Siinä oli taulukko, jossa oli lueteltu parikymmentä tämän hetken tai muutaman vuoden takaista suomalaista huippu-urheilijaa eri lajeista. Heille 20 tuntia ei riittänyt tuossa teini-iän alussa. Liikuntaa kertyi keskimäärin 30 tuntia viikossa, siis vuodessa melkein työmiehen tai -naisen 1 600 tunnin annos. Varsinaista ohjattua harjoittelua oli vain noin neljännes. Pääosa oli muuta liikuntaa. Tämä pani miettimään. Miten nykykoululainen edes tuon tuhat tuntia kerää?

Aktiivisille alakoululaisille se ei välttämättä ole kovin iso ponnistus. Koulupäivän keskimäärin neljä vartin välituntia pitävät huolen siitä. Esimerkiksi välituntijalkapallossa ”kaikki pelaa”. Se on loistava mahdollisuus kehittää liikunnallisia perustaitoja, pallon hallintaa, spurtteja ja käännöksiä, kestävyysominaisuuksiakin.

Yläkoulussa asia voikin sitten olla jo toisin. Välituntia on ehkä lyhennetty eikä liikuminen enää ole niin luontaista kaikille. Miten silloin käy noiden tuhannen tunnin kerryttämisen?

Liikkuva koulu kannustaa koulun ja koulupäivän liikunnallistamiseen. Alakoulussa lapset liikkuvat jo oma-aloitteisesti enemmän kuin yläkouluikässä. Pitäisikö satsausta siis lisätä yläkouluun, jossa luontainen välituntiliikuntakin voi olla olematonta suurella osalla oppilaita? Jopa niillä urheilijan aluilla.

kari.kalliokoski@utu.fi

Toimitus:

Liikuntatieteellinen Seura
Mannerheimintie 15 b B
00260 Helsinki

puh: 010 778 6600
fax: 010 778 6619
sähköposti: toimisto@lts.fi
internet: www.lts.fi

Päätoimittajat:

Kari Kalliokoski (vast.)
Jari Kanerva

Toimituspäällikkö:

Leena Nieminen

Toimituskunta:

Arto Hautala
Terhi Huovinen
Mikko Julin
Markku Ojanen
Sanna Palomäki
Eila Ruuskanen-Himma
Mikko Salasuo
Timo Ståhl

Kannen kuva:

Gorilla/Vladimir Godnik

Ulkoasu: Leijart

Julkaisija:

Liikuntatieteellinen Seura ry
Liikunta & Tiede on myös
Liikunnan ja Terveystiedon
opettajat ry:n jäsenetulehti.

Paino:

Forssa Print 2017

Tilaukset:

puh: 010 778 6600
fax: 010 778 6619
sähköposti: toimisto@lts.fi
Kestotilaus: 40 euroa
Vuositilaus: 42 euroa

Liikunta & Tiede -lehdessä käytetyissä kuvituskuviissa esiintyvillä henkilöillä ei henkilöinä ole yhteyttä asiantuntija-artikkeleissa käsitelyihin aiheisiin, ellei kuviin artikkelissa erityisesti viitata.

54. vuosikerta
ISSN-L 0358-7010